

Statkraft AS

Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 2002/1231
MAB laom 478.1

Dato: 21.12.2007

Statkraft AS - konkurranseloven § 24 - pålegg om meldeplikt ved erverv av andeler i kraftverk

Vedtak V2007-32

Det vises til Konkurransetilsynets varsel om pålegg om meldeplikt i brev av 3. desember 2007, og til deres kommentarer i brev av 12. desember 2007.

Tilsvarende vedtak er sendt til Agder Energi AS, Skagerak Energi AS og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS.

1. Bakgrunn

Kraftmarkedet er i dag, som ved Konkurransetilsynets pålegg om meldeplikt i 2003, preget av høy eierskapskonsentrasjon, kraftprodusenters direkte og indirekte eierskap i andre kraftprodusenter, krysseierskap og felleseide kraftverk¹. For at Konkurransetilsynet skal kunne føre et effektivt tilsyn med konkurransen i markedet, finner tilsynet det fortsatt nødvendig å få informasjon fra Statkraft ved erverv av andeler i kraftverk. Med kraftverk menes i denne sammenheng alle typer kraftverk, herunder blant annet vannkraftverk, vindkraftverk og biokraftverk.

Konkurranseloven § 16 første ledd angir at "Konkurransetilsynet skal gripe inn mot en foretaksammenslutning dersom tilsynet finner at den vil føre til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen i strid med lovens formål". Etter konkurranseloven § 16 andre ledd angis at "Konkurransetilsynet skal på samme vilkår som etter første ledd gripe inn mot erverv av andeler i et foretak selv om ervervet ikke fører til kontroll". Konkurranselovens formål er i følge lovens § 1 "å fremme konkurranse for derigjennom å bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser.

Konkurranseloven § 18 pålegger alminnelig meldeplikt for foretaksammenslutninger. Begrepet "foretaksammenslutning" er nærmere forklart i konkurranseloven § 17. Den lovpålagte meldeplikten berøres ikke av meldeplikten som pålegges i dette brev.

Meldeplikten som pålegges i dette brev gjelder for erverv av andeler som ikke er dekket av den alminnelige meldeplikten for foretaksammenslutninger som er gitt i medhold av konkurranseloven §

¹ Se "Capacity for Competition", report from the Nordic competition authorities, 2007.

18 jf. forskrift om meldeplikt av foretakssammenslutninger mv. § 2 første ledd². Hjemmelen for den utvidede meldeplikten er konkurranseloven § 24. I følge forarbeidene³ kan enhver også pålegges en løpende plikt til å opplyse om endringer eller å gi informasjon om nye forhold. Opplysningsplikten gjelder alle typer saker, både kontroll med forbudsbestemmelsene og øvrige reguleringsoppgaver konkurransemyndighetene har.

Meldeplikten som pålegges i dette brev gjelder således for alle andre foretakssammenslutninger med og erverv av andeler i kraftverk eller foretak som eier kraftverk, uavhengig av størrelsen på omsetningen til de involverte foretakene eller hvor store eierandeler det ervervende foretaket har fra før. Videre omfatter meldeplikten erverv av andeler foretatt av foretak der Statkraft direkte eller indirekte har eierandeler. Meldeplikten gjelder ikke for foretakssammenslutninger som er omfattet av reglene om kontroll med foretakssammenslutninger i EØS-avtalen artikkel 57.

Hensikten med å pålegge Statkraft en utvidet meldeplikt er for det første at Konkurransetilsynet skal bli gjort oppmerksom på og få informasjon om Statkrafts erverv av andeler i kraftverk, slik at tilsynet eventuelt kan vurdere om det er aktuelt med inngrep etter konkurranseloven § 16 andre ledd.

Et annet viktig formål med meldeplikten er å gi Konkurransetilsynet informasjon om utviklingen i eierstrukturen innen kraftproduksjonen, herunder utviklingen i omfanget av foretakenes eierskap i andre kraftprodusenter, uavhengig av om slike erverv i seg selv er gjenstand for en nærmere vurdering etter konkurranseloven.

I vedtak om meldeplikt for Statkraft SF av 30. januar 2003 og 15. mai 2003 er meldeplikten for erverv av andeler som ikke foretas av Statkraft SF selv, begrenset i forhold til størrelsen på eierandelene til de involverte foretakene. Bakgrunnen for at meldeplikten som pålegges i dette brev omfatter samtlige erverv av andeler foretatt av foretak der Statkraft har eierandeler, er først og fremst å sikre at Konkurransetilsynet får tilstrekkelig informasjon til å kunne føre et effektivt tilsyn med utviklingen i kraftmarkedet. Videre anser tilsynet at Statkraft ikke påføres en uforholdsmessig byrde sett i forhold til denne endringen.

I og med at tilsvarende vedtak er sendt til Agder Energi AS, Skagerak Energi AS og Bergenshalvøens Kommunale Kraftselskap AS, vil pålegget om meldeplikt i enkelte tilfeller kunne medføre dobbeltrapportering. I de tilfeller der dette vil kunne forekomme, gis de meldepliktige anledning til å samordne oppfyllelsen av meldeplikten slik de finner hensiktsmessig.

2. Vedtak om meldeplikt

I henhold til konkurranseloven § 24 fattes følgende vedtak om meldeplikt:

- 1. I tillegg til den alminnelige meldeplikten for foretakssammenslutninger som følger av konkurranseloven § 18 jf. forskrift om meldeplikt av foretakssammenslutninger mv. § 2 første ledd pålegges Statkraft meldeplikt til Konkurransetilsynet for alle andre foretakssammenslutninger med og erverv av andeler i kraftverk og foretak som eier kraftverk i Norge. Plikten til å melde gjelder også erverv av andeler foretatt av foretak der Statkraft direkte eller indirekte har eierandeler.**
- 2. Meldeplikten inntreer når Statkraft har fått kjennskap til at det er inngått endelig avtale om ervervet.**
- 3. En skriftlig melding skal minst angi hva som er ervervet, når det er ervervet og hvem som har ervervet det.**
- 4. Vedtaket trer i kraft 1. januar 2008 og gjelder frem til 1. januar 2012. Vedtaket får anvendelse på erverv som det er inngått endelig avtale om etter 1. januar 2008.**

² Forskrift av 28. april 2004 nr. 678.

³ Ot.prp. nr. 6 (2003-2004) side 235.



Vedtaket kan påklages innen tre uker, jf. forvaltningsloven § 28 jf. § 29. En eventuell klage stiles til Fornyings- og administrasjonsdepartementet, men sendes til Konkurransetilsynet.

Med hilsen

Lasse Ekeberg
avdelingsdirektør

Ingunn Bruvik
seksjonsleder